

Формування етнохудожньої культури студентів у виховному процесі виш

О. В. ПАРФЬОНОВА

Харківська державна академія дизайну та мистецтв

Демократичні зміни в сучасному суспільстві зумовлюють зростання значущості етнічних факторів у життєдіяльності людей, загострення проблеми національної ідентичності для деяких з них. У таких умовах виникає необхідність в активізації педагогічної роботи у вищих навчальних закладах, спрямованої на виховання молодих людей як носіїв цінностей і традицій культури свого народу. Особливе місце в цьому процесі має зайняти формування етнохудожньої культури особистості.

Як засвідчує аналіз наукової літератури, поняття «етнохудожня культура» є складним і багатозначним. Уточнюючи своє бачення суті етнохудожньої культури, науковці визначають її як:

1) цілісне особистісне утворення, що включає в себе сукупність етнохудожніх, етнокультурних знань і уявлень, оволодіння різними технологіями виготовлення художніх виробів, характерних для етносу даного регіону (К. Есеккуєв);

2) багатоаспектну систему створених людиною матеріальних і духовних цінностей, яка історично розвивалась у конкретних історичних умовах, а також процес самореалізації та розкриття творчого потенціалу особистості на певній території (М. Шабанова);

3) інтегральне утворення особистості, яке включає етнохудожні потреби, культурні інтереси, духовні цінності, здібності, знання, вміння і навички людини в галузі культури й мистецтва свого народу, необхідні для збереження, розвитку етносу, вітчизняної та світової культури (Т. Воробйова);

4) сукупність професійних знань, умінь, навичок, професійно-особистісних цінностей, які визначають підготовленість студентів до здійснення професійної діяльності на основі національних традицій та менталітету (Н. Ульянова).

На підставі вищевикладеного можна стверджувати, що етнохудожня культура є цілісним особистісним утворенням, яке засвідчує про етнохудожню поінформованість людини, оволодіння нею сталими вміннями в певній галузі художньої творчості (співах, танцях, виготовленні художніх виробів у народному стилі тощо), сформованість гарного художнього смаку, творчих здібностей, розвиненість здатності відчувати прекрасне. Установлено, що етнохудожня культура має також значні педагогічні резерви для духовного розвитку молодих людей, залучення їх до гуманістичних

моральних і естетичних цінностей, забезпечення усвідомлення кожною особистістю своєї належності до певного народу, стимулювання її до творчого самовираження й самореалізації.

У процесі проведення дослідження було зроблено висновок про те, що формування етнохудожньої культури студентів доцільно реалізовувати через такі напрями виховної роботи:

1) здійснення системної етнохудожньої просвіти молодих людей, що забезпечує засвоєння ними необхідних етнохудожніх знань та уявлень;

2) стимулювання відвідування студентами виставок художніх виробів, ярмарок, організованих етнічних свят, концертів ансамблів народної пісні та танців тощо, що сприятиме ознайомленню молодими людьми з кращими зразками етнохудожньої культури, розвитку в них гарного смаку, здатності відчувати красу в різних її проявах;

3) залучення молодих людей до різних видів практичної етнохудожньої діяльності, що дозволяє їм оволодіти певними вміння в цій сфері, постійно збагачувати власну етнохудожню культуру.